

nr. vraag	refereert aan	Vraag	toelichting	Antwoord
1	Planning aanbesteding	Kan de gemeente aangeven wanneer zij verwacht de aanbesteding te publiceren, en of er al een globale planning of tijdslijn bekend is?	Deze informatie helpt ons om interne capaciteit en samenwerking met partners goed af te stemmen en om de juiste voorbereiding te treffen op de inhoudelijke eisen.	Wij verwachten dat de aanbesteding in het eerste kwartaal van 2026 te publiceren. De precieze datum is afhankelijk van de uitkomsten van deze marktconsultatie en de interne besluitvorming.
2	Perceelindeling en domeinen	Kan de gemeente aangeven welke domeinen zij overweegt te onderscheiden?	De gemeente geeft aan te willen toetsen of een perceelindeling handig of verstandig is. Wij zien in de praktijk dat Smart Building-projecten vaak meerdere domeinen raken (hardware, software en integratie) die onderling sterk verweven zijn. Deze toelichting helpt ons te begrijpen hoe de gemeente deze samenhang ziet binnen een eventuele perceelstructuur.	Op dit moment is er geen voornemen om de opdracht te splitsen in percelen. Wel wordt overwogen om binnen de aanbesteding onderscheid te maken tussen functionele thema's, zoals de deliverables werkplekservices, ruimtebeheer, veiligheid en datakoppelingen. De marktinput uit deze consultatie bepaalt mede of een thematische onderverdeling zinvol en haalbaar is.
3	Huidige vergaderruimtes	Kan de gemeente meer context geven over de huidige inrichting en functionaliteit van vergaderruimtes (bijvoorbeeld aanwezigheid van AV-technologie, roombooking, of integratie met Teams)?	In de documentatie wordt kort ingegaan op de inrichting van werkplekken, maar minder op de vergaderruimtes. Dit helpt om de technische volwassenheid en het integratieniveau van de huidige omgeving beter te begrijpen.	De hybride vergaderruimte is ingericht met audiovisuele middelen (camera's, microfoons en schermen) en geïntegreerd met Microsoft Teams. Ruimtereserveringen verlopen via TOPdesk en Outlook. De ambitie is om deze omgeving verder te optimaliseren met intelligente functionaliteiten zoals no-show management, bezettingsrapportages en realtime inzicht in gebruik.
4	Ideale situatie werkplek- en ruimtebeheer	Kan de gemeente kort toelichten hoe de ideale situatie eruitziet ten aanzien van werkplek- en ruimtebeheer, en welke onderdelen of functionaliteiten in de huidige situatie nog ontbreken of beperkt werken?	De huidige en gewenste situatie zijn helder beschreven, maar het blijft nog onduidelijk waar de grootste verbeterbehoefte ligt. Deze toelichting helpt ons ook te bepalen in hoeverre de gewenste situatie aansluit op bestaande oplossingen binnen Smart Workplace en Smart Building.	De ideale situatie is een omgeving waarin medewerkers eenvoudig een werkplek of ruimte kunnen vinden, reserveren en gebruiken, met realtime inzicht in bezetting en beschikbaarheid. Momenteel ontbreken intelligente functies zoals voorspellende analyses, no-show management en integratie van sensordata.

nr. vraag	refereert aan	Vraag	toelichting	Antwoord
5	Adoptie en gebruikerservaring	Kan de gemeente toelichten welke rol adoptie en gedragsverandering hierin spelen, en of dit onderwerp onderdeel zal zijn van de toekomstige aanbesteding (bijvoorbeeld via training, communicatie of verandermanagement)?	In de aanleiding geeft de gemeente aan dat een Smart Building moet bijdragen aan een betere gebruikerservaring en meer wendbaarheid van de organisatie. Deze informatie helpt ons te begrijpen hoe de gemeente het gebruik en de acceptatie van Smart Building-oplossingen wil stimuleren.	Adoptie en gebruikerservaring zijn succesfactoren binnen smart building. Wij erkennen dat technologie pas waarde creëert door gebruik v.d. mens. Binnen de aanbesteding zal daarom worden overwogen om adoptie, training, communicatie en verandermanagement, in samenwerking met de opdrachtnemer terug te laten komen.
6	Openheid van architectuur en leveranciersafhankelijkheid	Kunt u toelichten hoe deze eis wordt geïnterpreteerd?	bv. wanneer een leverancier noodzakelijke functionaliteit realiseert via een eigen (proprietaire) API, maar daarnaast een open adapter of interface beschikbaar stelt die volledige interoperabiliteit garandeert - valt dit binnen de kaders van de gevraagde openheid?	Wij zijn zeer benieuwd naar de werking van de API binnen het systeem dat verder op open standaarden is gebaseerd.
7	Domeinmodel en gegevensgovernance:	Wie ziet de gemeente op de lange termijn als beheerder of eigenaar van dit centrale domeinmodel?		De discussie over het structurele eigenaarschap van het centrale domeinmodel is nog gaande. De verwachting is dat dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt tussen de afdelingen ICT, Vastgoed (VG) en Facilitaire Zaken (FaZa). De uiteindelijke beheerstructuur zal worden vastgelegd tijdens de verdere uitwerking.
8	Domeinmodel en gegevensgovernance:	Zal de gemeente zelf de gezaghebbende definities en relaties onderhouden, of voorziet men dat een hoofdaannemer of integrator dit coördineert binnen een gedeeld model?		De gemeente voorziet dat zij zelf de gezaghebbende definities en relaties zal beheren. Dit borgt consistentie en eigenaarschap binnen de organisatie. Een opdrachtnemer of integrator kan hierbij een ondersteunende rol spelen, bijvoorbeeld in het beheren van de technische omgeving of in het faciliteren van datastandaarden, maar de regie blijft bij de gemeente.
9	Domeinmodel en gegevensgovernance:	En hoe worden nieuwe domeinen - zoals energiebeheer, veiligheid of toegangscontrole - opgenomen binnen een gemeenschappelijk conceptueel raamwerk?		De integratie van nieuwe domeinen –zoals energiebeheer, veiligheid of toegangscontrole vormt een belangrijk gespreksonderwerp binnen deze marktconsultatie. De gemeente wil graag inzicht krijgen in hoe leveranciers dergelijke uitbreidingen realiseren.
10	Integratiepatronen en real-time dataverkeer:	Staat de gemeente open voor moderne, asynchrone of event-gedreven architecturen (zoals MQTT, Kafka of webhook-gebaseerde datastromen) om componenten te ontkoppelen en real-time updates mogelijk te maken?		De input van de markt is essentieel om te bepalen welke patronen het beste aansluiten bij de gemeentelijke context.

nr. vraag	refereert aan	Vraag	toelichting	Antwoord
11	Integratiepatronen en real-time dataverkeer:	Of gaat de voorkeur uit naar meer traditionele, synchrone request-/response interacties voor sensordata en reserveringsgebeurtenissen?		Er wordt nog geen voorkeur uitgesproken tussen synchrone request/response-modellen en asynchrone event-stromen. De gemeente vraagt de markt te adviseren over de optimale balans tussen beide vormen, afhankelijk van het gebruiksscenario.
12	Integratiepatronen en real-time dataverkeer:	Zijn er streefwaarden voor doorvoersnelheid of latentie (bijvoorbeeld voor real-time bezettingsinformatie) die richtinggevend zijn voor het integratieontwerp?		Deze eisen zullen in een latere fase, mede op basis van marktinput, worden gedefinieerd.
13	Implementatie- en hostingmodel:	Wat is het beoogde hosting- en implementatiemodel voor de oplossing?		De gemeente verkent verschillende implementatie- en hostingmodellen en vraagt marktpartijen om hun visie te delen
14	Implementatie- en hostingmodel:	Wordt een cloud-native aanpak verwacht (bijvoorbeeld containerized microservices in een publieke cloud), of voorziet de gemeente een on premise- of hybride-opstelling, zoals binnen een overheidscloud of gemeentelijk datacenter?		De voorkeur is nog niet vastgesteld. De gemeente staat open voor cloud-native oplossingen, mits deze voldoen aan de interne beveiligingseisen gebaseerd op NIS2.0 en gemeentelijke richtlijnen voor databeveiliging.
15	Implementatie- en hostingmodel:	Zijn er beleidsmatige voorkeuren of richtlijnen met betrekking tot container orkestratie (zoals Kubernetes) en de onderliggende infrastructuurkeuzes?		Op dit punt is nog geen beleid vastgesteld. Via deze marktconsultatie wil de gemeente inzicht krijgen in de gebruikelijke infrastructuurkeuzes
16	Monitoring en KPIs:	In het kader van datagedreven besluitvorming: welk niveau van systeem-observability en KPI-rapportage wordt verwacht?		Het beleid rondom is in ontwikkeling. De gemeente streeft naar datagedreven sturing en vraagt de markt om suggesties over passende niveaus van monitoring.
17	Monitoring en KPIs:	Dient elke dienst standaardmetriek te leveren (bijvoorbeeld uptime, MTTR/MTBF, bezetting of benuttingsgraad) aan een centraal dashboard?		Het is afhankelijk van de aard van de dienst en het nut van de informatie of standaardmetriek
18	Monitoring en KPIs:	En moet operationele data (zoals incidenttijden of gebruikstrends) toegankelijk zijn voor verschillende rollen - zoals facilitair beheer, IT en management - via standaardrapportages of API's (bijvoorbeeld QlikView)?		Het is wenselijk dat operationele data, zoals incidenttijden of gebruikstrends, beschikbaar zijn voor verschillende gebruikersgroepen (bijv. facilitair beheer, IT en management) via dashboards of API's. Integratie met tools zoals QlikView wordt als waardevol gezien.
19	Overdraagbaarheid en toekomstige governance:	Kunt u nader toelichten hoe de gemeente dit ziet op het vlak van governance en kennisoverdracht?		De gemeente ziet doelmatige documentatie, standaardisatie en open standaarden als sleutel voor goede overdraagbaarheid en duurzame governance.
20	Overdraagbaarheid en toekomstige governance:	Wordt verwacht dat alle API's, datamodellen en interfaces formeel worden gedocumenteerd (bijvoorbeeld via OpenAPI-specificaties), en welke rechten behoudt de gemeente op broncode, documentatie of architectuurelementen?		De gemeente streeft naar maximale transparantie via open standaarden. Tegelijk erkent men dat veelgebruikte, niet-open (commerciële) oplossingen soms waardevol kunnen zijn, mits de interoperabiliteit behouden blijft.
21	Overdraagbaarheid en toekomstige governance:	Hoe voorziet de gemeente in coördinatie wanneer in de toekomst nieuwe domeinen of leveranciers aan het ecosysteem worden toegevoegd?		Binnen de gemeentelijke organisatie heeft elk systeem een aangewezen eigenaar die toeziet op samenhang en coördinatie bij uitbreidingen. Nieuwe leveranciers worden binnen dit kader afgestemd.
22	Eigenaarschap binnen de organisatie	Welke interne organisatie of afdeling beoogd als eigenaar van de Smart-Building-oplossing, en hoe ontwikkelt deze rol zich in de tijd (bijvoorbeeld tussen realisatie, beheer en doorontwikkeling)?		Binnen de gemeentelijke organisatie heeft elk systeem een aangewezen eigenaar die toeziet op samenhang en coördinatie bij uitbreidingen. Nieuwe leveranciers worden binnen dit kader afgestemd.

nr. vraag	refereert aan	Vraag	toelichting	Antwoord
23	Governance tijdens ontwikkeling en beheer	Hoe ziet de gemeente de gewenste governance tijdens de ontwikkeling en het beheer van de Smart-Building-oplossing?		De exacte governance-structuur wordt later vastgelegd, mogelijk in de aanbesteding en in de bijbehorende SLA/DAP-afspraken.
24	Governance tijdens ontwikkeling en beheer	Wordt hierbij gedacht aan een product-owner en multidisciplinair team, of aan een meer traditioneel sturingsmodel via contractmanagement?		Daarbij wordt gekeken naar moderne sturingsvormen zoals product-ownership
25	Besluitvorming bij aanpassingen of uitbreidingen	Op welke wijze wil de gemeente besluiten nemen over toekomstige wijzigingen, uitbreidingen of prioritering van nieuwe functionaliteit?		Toekomstige uitbreidingen en prioriteiten worden vastgesteld op basis van beleidskaders, functionele noodzaak en budgettaire ruimte.
26	Kennisopbouw en beheer	Welke intenties heeft de gemeente om kennis en beheer van de Smart-Building-omgeving op te bouwen binnen de eigen organisatie, en op welke termijn wordt dit voorzien?		De gemeente werkt aan het opbouwen van interne kennis rond Smart Building, zowel binnen ICT als binnen FaZa en Vastgoed. Doel is om op termijn zelf regie te kunnen voeren.
27	Samenhang met andere programma's	In hoeverre worden andere gemeentelijke programma's of afdelingen (zoals Vastgoed, ICT of Duurzaamheid) betrokken bij de voorbereiding en toekomstige governance van dit project?		Afdelingen zoals Vastgoed, ICT en Duurzaamheid zijn actief betrokken bij (de voorbereiding van) dit project.
28	Fasering en budgettering	Hoe kijkt de gemeente naar de financiële en organisatorische fasering van het Smart-Building-initiatief? Bijvoorbeeld: op welke manier wordt onderscheid gemaakt tussen initiële investering, beheer en eventuele uitbreidingsfases, en hoe verhoudt dit zich tot interne besluitvormingsmomenten?		De financiële en organisatorische fasering, inclusief onderscheid tussen initiële investering, beheer en uitbreidingen, wordt uitgewerkt in het aanbestedingsdocument
29	Financieringsvorm	Hoe kijkt de gemeente naar de financiering en bekostiging van het Smart-Building-initiatief over de tijd?		Waar werkzaamheden of leveringen worden uitbesteed, zal dit plaatsvinden via een aanbesteding conform de geldende wet- en regelgeving.
30	Financieringsvorm	Welke uitgangspunten hanteert de gemeente voor investeringen, exploitatie en structurele kosten, en hoe worden deze binnen de organisatie afgestemd?		Dit houdt de gemeente intern.
31	Doorontwikkeling en innovatie	Op welke manier wil de gemeente in haar begroting en besluitvorming rekening houden met toekomstige doorontwikkeling van de oplossing - zoals uitbreiding van functionaliteit, integraties of innovaties die nog niet concreet zijn benoemd?		De toekomstige inkoopstrategie en besluitvormingsniveaus worden intern vastgesteld.
32	Inkoopstrategie en aanbestedingsvorm	Hoe ziet de gemeente de toekomstige inkoopstrategie rondom dit onderwerp?		De toekomstige inkoopstrategie en besluitvormingsniveaus worden intern vastgesteld.
33	Inkoopstrategie en aanbestedingsvorm	Wordt gedacht aan één integrale aanbesteding of eerder aan een gefaseerde aanpak, bijvoorbeeld met afzonderlijke trajecten voor integratieplatform, sensoren of aanvullende diensten?		De gemeente ziet hiervoor kans bij de marktpartijen om deze oplossingen te bieden en de voor en nadelen hiervan weer te geven.
34	Besluitvormingsniveau en beoordelingscriteria	Op welk niveau binnen de organisatie (projectgroep, directie, college) worden besluiten genomen over investeringen en vervolgstappen?		Dit houdt de gemeente intern.

nr. vraag	refereert aan	Vraag	toelichting	Antwoord
35	Besluitvormingsniveau en beoordelingscriteria	En welke criteria wegen daarbij het zwaarst, zoals prijs, kwaliteit, total cost of ownership of maatschappelijke waarde?		Beslissingen worden genomen op basis van een combinatie van prijs, kwaliteit, total cost of ownership en maatschappelijke waarde.
36	Rolverdeling tussen gemeente en markt	Hoe ziet de gemeente haar eigen rol in de samenwerking met marktpartijen: als regisseur van een ecosysteem of als afnemer van een complete oplossing?		De gemeente zoekt nadrukkelijk naar een partnership in balans, waarbij marktpartijen niet slechts leverancier zijn, maar meedenken in doorontwikkeling en innovatie.
37	Fasering en samenwerkingsvorm	Staat de gemeente open voor een gefaseerde samenwerking waarin ontwerp, realisatie en doorontwikkeling in logische stappen plaatsvinden, eventueel met evaluatiemomenten of pilotfases?		De gemeente staat hier voor open. Ook zijn wij gehouden aan de mogelijkheden en beperkingen van de aanbestedingswet.
38	Looptijd en continuïteit	Welke looptijd of horizon ziet de gemeente voor dit programma (contractueel of beleidsmatig), en hoe wordt de continuïteit na afloop van de eerste contractperiode geborgd?		De looptijd en contractuele horizon worden bepaald conform de aanbestedingswet.
39	Kennisdeling en maatschappelijke waarde	Welke plannen heeft de gemeente om opgedane kennis, standaarden of resultaten te delen met andere overheidsorganisaties of samenwerkingsverbanden (zoals VNG-trajecten)		Er zijn op dit moment geen formele samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld VNG-trajecten, maar de gemeente staat open voor kennisdeling met andere overheden wanneer dit bijdraagt aan publieke waarde.
40	Bestaande koppelingen	Kan de gemeente toelichten of er al bestaande koppelingen of integraties aanwezig zijn tussen deze systemen (bijvoorbeeld tussen Topdesk en Outlook)?	In de huidige situatie worden verschillende systemen genoemd, waaronder Topdesk, Outlook, Priva en KNX. We willen graag weten welke koppelingen al operationeel zijn, omdat dit invloed heeft op de inspanning en risico's bij toekomstige integratie. Deze informatie helpt ons in te schatten of nieuwe koppelingen volledig ontwikkeld moeten worden of kunnen voortbouwen op bestaande verbindingen.	Ja, er zijn enkele koppelingen aanwezig. Bezoekers worden aangemeld in Topdesk, verschijnen op de dag van aankomst in Simsweb, en na uitgifte van de pas in de Simsclient en NOX. Outlook heeft hierin geen rol. Het reserveringssysteem is niet gekoppeld aan Outlook, maar wel aan MST. TOPdesk verstuurt meldingen via de mailserver naar Outlook. QlikView gebruikt de database van TOPdesk voor rapportages. Voor KNX en Priva Building Operator (Blue ID) zijn momenteel geen actieve koppelingen bekend.

nr. vraag	refereert aan	Vraag	toelichting	Antwoord
41	Integraliteit versus open standaarden	Bedoelt de gemeente dat zij één centrale oplossing zoekt die alles samenbrengt, of juist een open systeem waarbij verschillende oplossingen samenwerken via standaardkoppelingen?	In paragraaf 1.1 schrijft de gemeente dat zij een Smart Building-oplossing wil waarin technologie, data en gebouwbeheer “integraal samenkomen”. In paragraaf 1.5 staat dat de oplossing gebaseerd moet zijn op open standaarden om vendor lock-in te voorkomen. Wij ervaren dit als mogelijk tegenstrijdig. Een toelichting helpt ons om onze reactie beter af te stemmen op de verwachtingen van de gemeente.	De ambitie om technologie, data en gebouwbeheer “integraal samen te brengen” verwijst naar de functionele samenhang tussen systemen, niet naar één gesloten totaaloplossing. De voorkeur gaat uit naar een architectuur gebaseerd op open standaarden, zodat bestaande en toekomstige toepassingen flexibel kunnen worden gekoppeld zonder vendor lock-in.
42	Integratie met bestaande systemen:	Verwacht de gemeente dat het Smart-Building-platform rechtstreeks koppelt met elk van deze systemen via hun native API's, of wordt een centrale integratielaag of middleware (bijvoorbeeld een ESB) voorzien?		De gemeente staat open voor verschillende integratiebenaderingen en vraagt de markt om advies over de meest toekomstbestendige oplossing.
43	Integratie met bestaande systemen:	Zijn er daarnaast voorkeuren voor integratieprotocollen (zoals RESTful API's, Microsoft Graph of webhooks) en zijn er prestatie- of beveiligingseisen die bij deze koppelingen van toepassing zijn?		De gemeente is benieuwd naar de praktijkervaringen van leveranciers met verschillende integratieprotocollen. Interne beveiligingseisen zijn leidend en worden gebaseerd op het NIS2-raamwerk en de BIO2-normering
44	Demonstraties en verdiepingssessies:	Kan de gemeente toelichten wat het doel is van deze demo's: worden deze beoordeeld op inhoudelijke geschiktheid, of zijn ze uitsluitend bedoeld ter inspiratie voor de aanbesteding?	In de planning staat vermeld dat er mogelijk demo's worden gevraagd in week 48. Een korte toelichting helpt ons om de juiste insteek en diepgang te bepalen.	De demo's en presentaties dienen uitsluitend als inspiratie en kennisopbouw voor de aanbesteding. Zij worden niet beoordeeld op geschiktheid of als selectiecriteria gebruikt. Beoogd wordt via deze sessies inzicht te krijgen in de mogelijkheden, innovaties en integratievormen die de markt te bieden heeft. De opgedane kennis wordt gebruikt om de eisen en gunningscriteria in de aanbesteding beter af te stemmen op de actuele stand van de techniek.
45	Demonstraties en verdiepingssessies:	Kunt u toelichten wat de gemeente verwacht van deze sessies qua vorm en diepgang?		De demonstraties zijn bedoeld om gezamenlijk te verkennen hoe marktpartijen Smart-Building-oplossingen inrichten, zodat de gemeente goed voorbereid de aanbesteding kan vormgeven. De sessies dienen ter inspiratie, kennisopbouw en toetsing van de haalbaarheid van eisen.
46	Demonstraties en verdiepingssessies:	Gaat het vooral om functionele presentaties, of ook om technische verdiepingen zoals architectuurschetsen, datastromen en integratie-aanpak?		Hoewel de nadruk ligt op functionele demonstraties (gebruik, scenario's, beheer), heeft de gemeente ook belangstelling voor de onderliggende technische architectuur en datastromen. Technische verdieping wordt daarom onderdeel van de gesprekken waar relevant.
47	Demonstraties en verdiepingssessies:	Hoe worden feedback en vervolgvragen tijdens of na de demonstraties verwerkt, en wat is de beoogde tijdslijn voor besluitvorming na afloop van de consultatie?		Feedback en vragen uit de demonstraties worden openbaar gedeeld, conform de regels voor transparantie. De inzichten vormen input voor de aanbesteding en helpen bij het bepalen van functionele eisen, selectiecriteria en marktpositionering.